

Reumatikerförbundet

Attityden till lättöppnade förpackningar hos svenska designutbildningar

April 2007

Ipsos: Eva Danielsson

1. Sammanfattning

- Projektet "Lättöppnade förpackningar" genomförde våren 2007 en totalundersökning bland landets designutbildningar om attityden till lättöppnade förpackningar.
- 56 av 60 relevanta utbildningar deltog i studien, huvuddelen på högskolenivå.
- Av dessa arbetar drygt hälften, 30 utbildningar, med design av förpackningar.
- Av dessa är det 73 % eller 22 utbildningar, som inkluderar perspektivet lättöppnade förpackningar i undervisningen.
- Drygt hälften av dessa samarbetar på något sätt med företag eller organisationer i undervisningen om lättöppnade förpackningar.
- Perspektivet lättöppnat har under senare år fått större utrymme i undervisningen och spås få ännu större plats framöver.
- 30 % av de 30 utbildningar som undervisar i förpackningsdesign känner till projektet "Lättöppnade förpackningar".
- 83 % av de 30 utbildningarna är intresserade av ett samarbete med projektet. Förväntningarna på samarbetet är i första hand att öka kunskapen om problemet, fungera som bollplank när undervisningen ska läggas upp samt hjälpa till att förmedla kontakt med handsvaga personer.

2. Bakgrund, syfte, metod och urval

Bakgrund, syfte och frågeställningar

- Reumatikerförbundet driver sedan 2004 tillsammans med HSO, PRO, SPF och Sveriges konsumenter projektet "Lättöppnade förpackningar" med stöd av Arvsfonden.
- Projektets syfte är att få marknaden att erbjuda alla konsumenter förpackningar som de enkelt och egenhändigt kan öppna och använda.
- Ett led i detta arbete är att undersöka hur svenska designutbildningar, som utbildare morgondagens förpackningsdesigners, arbetar med perspektivet lättöppnade förpackningar.
- Frågeställningar:
  - Finns perspektivet med i kursplanen?
  - Om det finns med, på vilket sätt behandlas det?
  - Hur uppfattas perspektivet av såväl elever som lärare?
  - Har perspektivet fått mer eller mindre utrymme de senaste åren?
  - Har utbildningarna intresse för samarbete med projektet "Lättöppnade förpackningar"?

- För att få en fullständig bild av inställningen till lättöppnade förpackningar bland de svenska designutbildningarna genomfördes en totalundersökning med hjälp av telefonintervjuer.
- Reumatikerförbundet ansvarade för att ta fram en bruttolista på utbildningar, såväl gymnasieutbildningar, högskoleutbildningar som utbildningar med annan huvudman.
- Det finns ingen garanti för att Sveriges alla designutbildningar inkluderades i urvalet, men då Reumatikerförbundet använt högskolans register över utbildningar m fl källor bör de flesta och största ha inkluderats i urvalet.
- Ipsos telefonnummersatte urvalet, ringde respektive utbildning och bad att få tala med ansvarig för kursplanen.
- Telefonintervjun tog ca 10 minuter.
- Databesamlingen genomfördes februari till mars 2007. En längre fältperiod valdes för att säkerställa att så många som möjligt av utbildningarna skulle kunna kontaktas.

- Bruttolistan bestod av 85 utbildningar (efter att vissa uppenbara dubletter plockats bort).
- Ipsos försökte kontakta alla utbildningar på listan och det visade sig att:
  - 14 ytterligare utbildningar var dubletter
  - 5 utbildningar kände respektive skola inte till
  - 3 utbildningar var nedlagda/vilande
  - 2 utbildningar ej var anträffbara under datainsamlingsperioden (trots ett flertal kontaktförsök och uppmaningar att höra av sig)*
  - 2 vägrare*
  - 2 utbildningar hittades inte (trots eftersökningar på Eniro, Google etc)
  - 1 utbildning på engelska
- Sammantaget innebar detta att antalet målgruppsrelevanta* utbildningarna var 60. Ipsos genomförde intervjuer med 56 av dessa utbildningar vilket ger en svarsfrekvens på 93 %.
- Då studien är en totalundersökning innebär detta ett mycket tillförlitligt resultat.

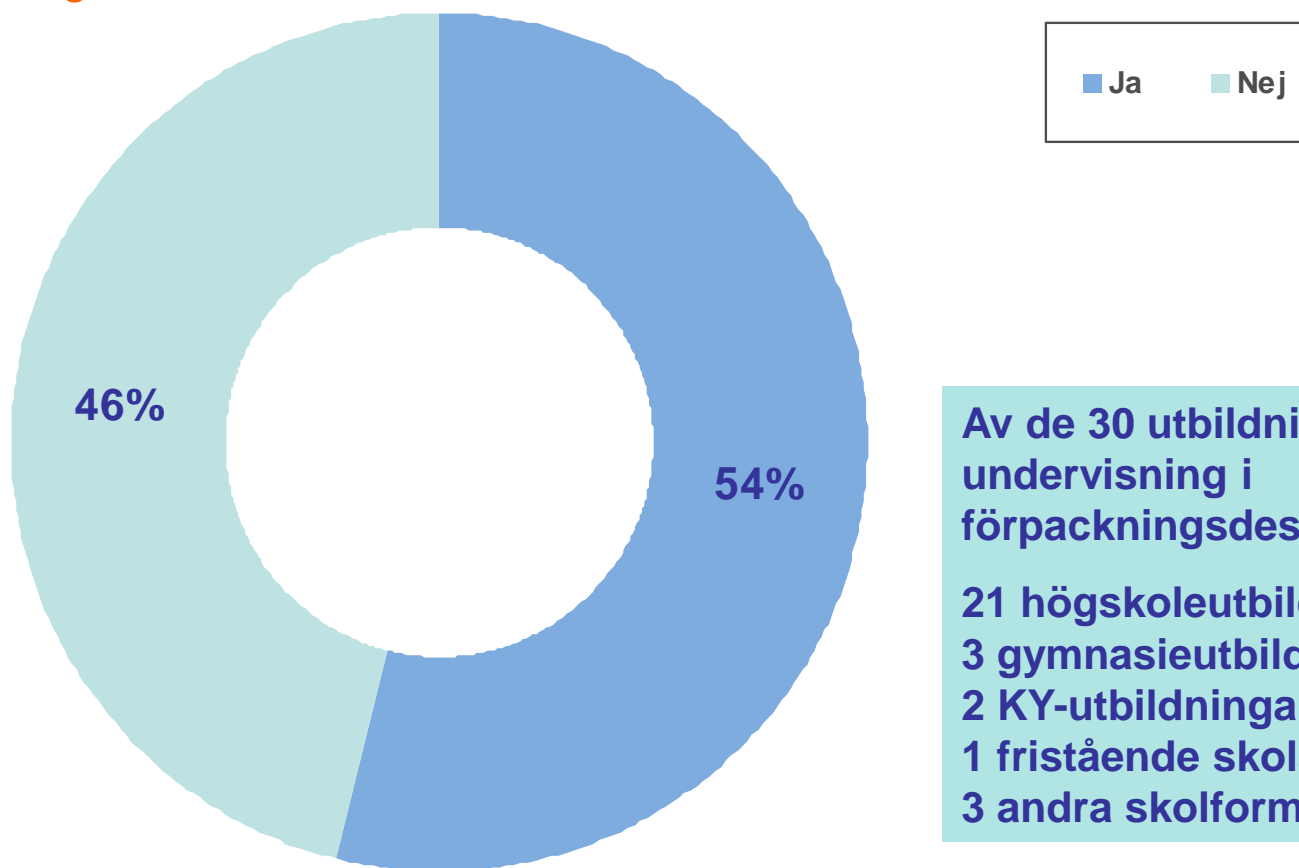
*Utbildningar som räknas som målgruppsrelevanta

3. Resultat

Bas: Samtliga, 56

S1. Jag undrar om ni på er utbildning på något sätt undervisar i design av förpackningar?

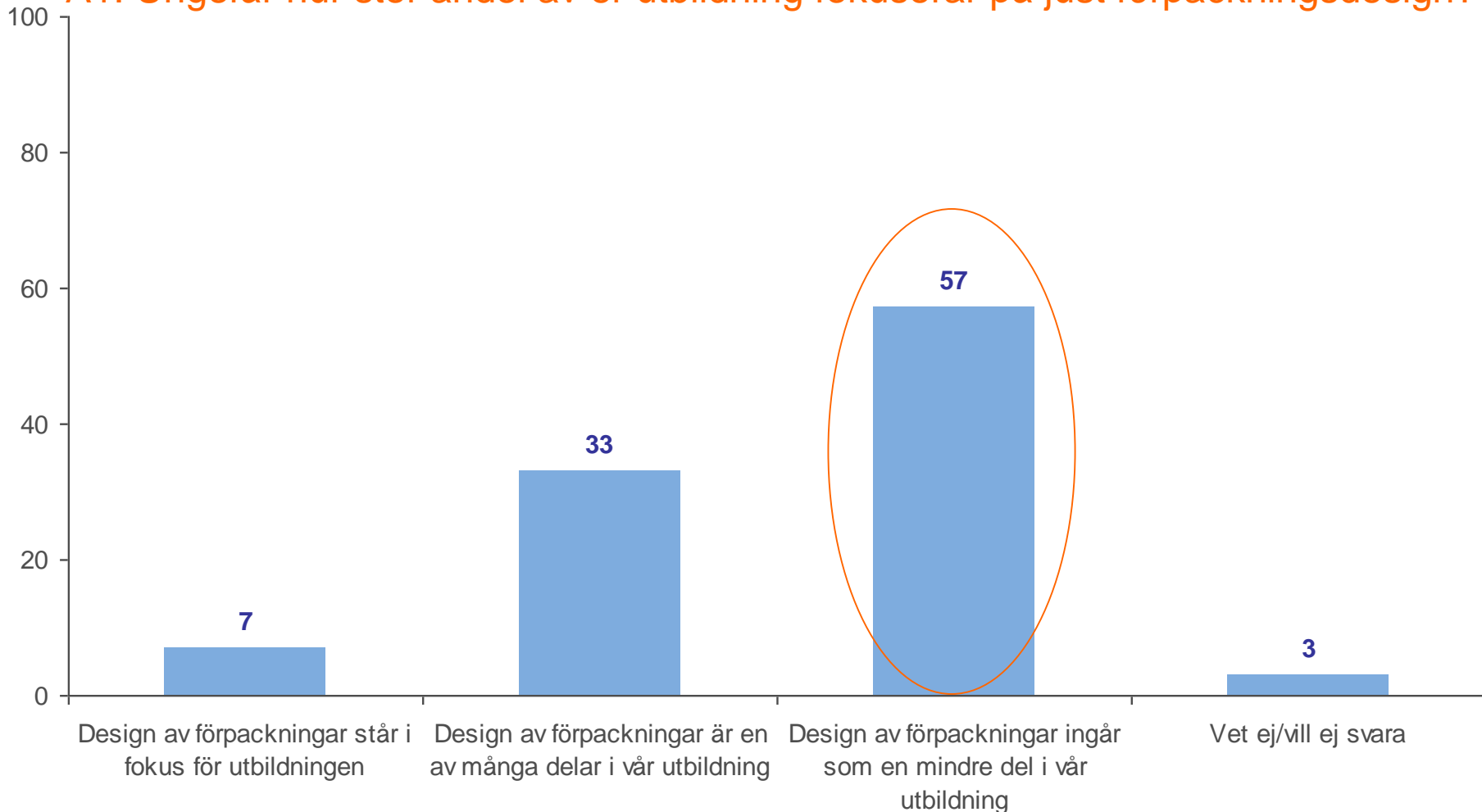
Av de 30 utbildningar där undervisning i förpackningsdesign ingår är:

- 21 högskoleutbildningar
- 3 gymnasieutbildningar
- 2 KY-utbildningar
- 1 fristående skola
- 3 andra skolformer

Förpackningsdesign är på de flesta utbildningar en mindre del av utbildningen

Bas: Undervisar i förpackningsdesign, 30

A1. Ungefär hur stor andel av er utbildning fokuserar på just förpackningsdesign?

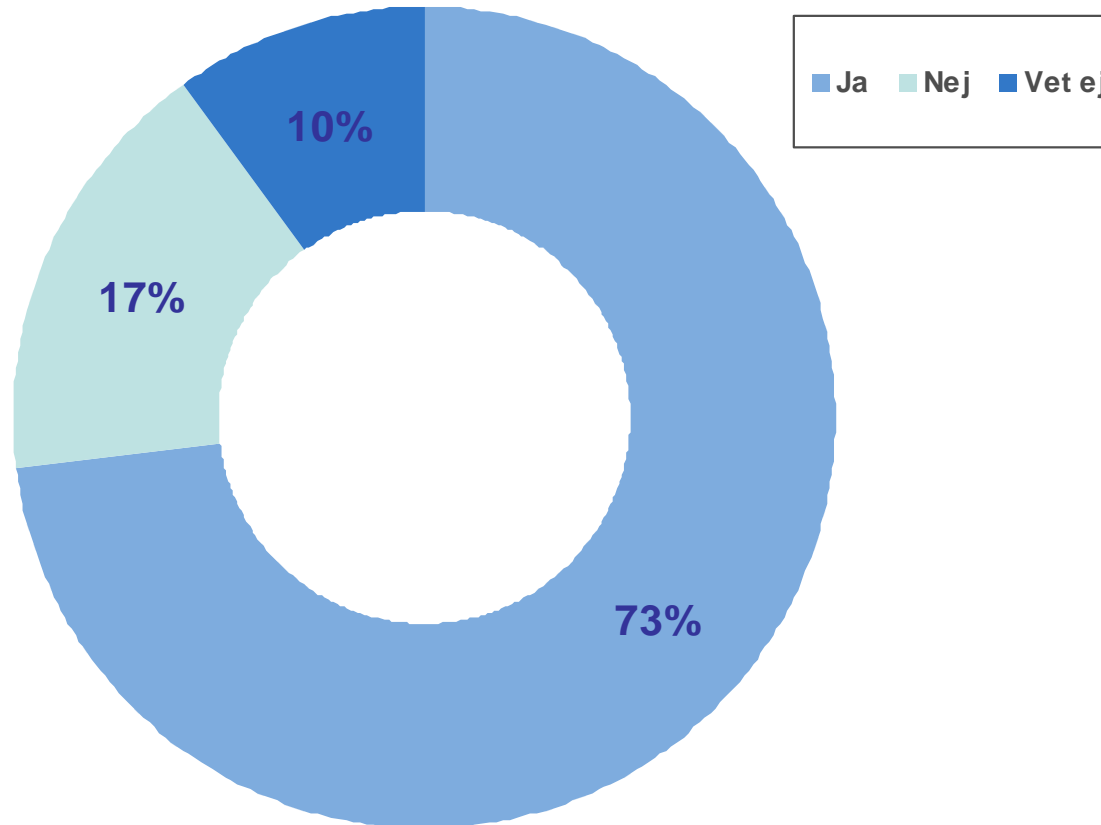

Sju av tio utbildningar har med perspektiven lättöppnad och användarvänlig i sin undervisning

Bas: Undervisar i förpackningsdesign, 30

A2. Ingår undervisning om vad som gör en förpackning lättöppnad och användarvänlig i er undervisning om förpackningsdesign?

De som inte arbetar med perspektivet lättöppnade förpackningar tycks vara fokuserade på annat än konstruktion

Bas: Undervisar INTE i perspektivet lättöppnat och användarvänligt, 5

A11. Varför finns inte perspektivet lättöppnade och användarvänliga förpackningar med i er utbildning? Öppen

De som inte arbetar med perspektivet tycks fokusera på grafisk design och digitala medier, dvs de uppfattar inte att de arbetar inom områden där kunskap om lättöppnat/användarvänligt är relevant.

Vi har inte har valt att avgränsa det så just nu.

Arbetar mer med grafiska / digitaltskapande, vi har inte kunskaper.

Det är inte inom vårt område, arbetar mer med information än med konstruktion.

Utrymmesskäl. Undervisningen handlar mer om tryckta medier, digitala medier

Man har inte det direkt i undervisning, men det kan ändå beröra/tas upp i vissa delar av annan undervisning. Syftet med utbildningen är inte att undervisa om detta (det finns inte planerat i utbildningen utan dyker upp spontant i olika bitar i utbildningen).

Bas: Undervisar INTE i perspektivet lättöppnat och användarvänligt, 5

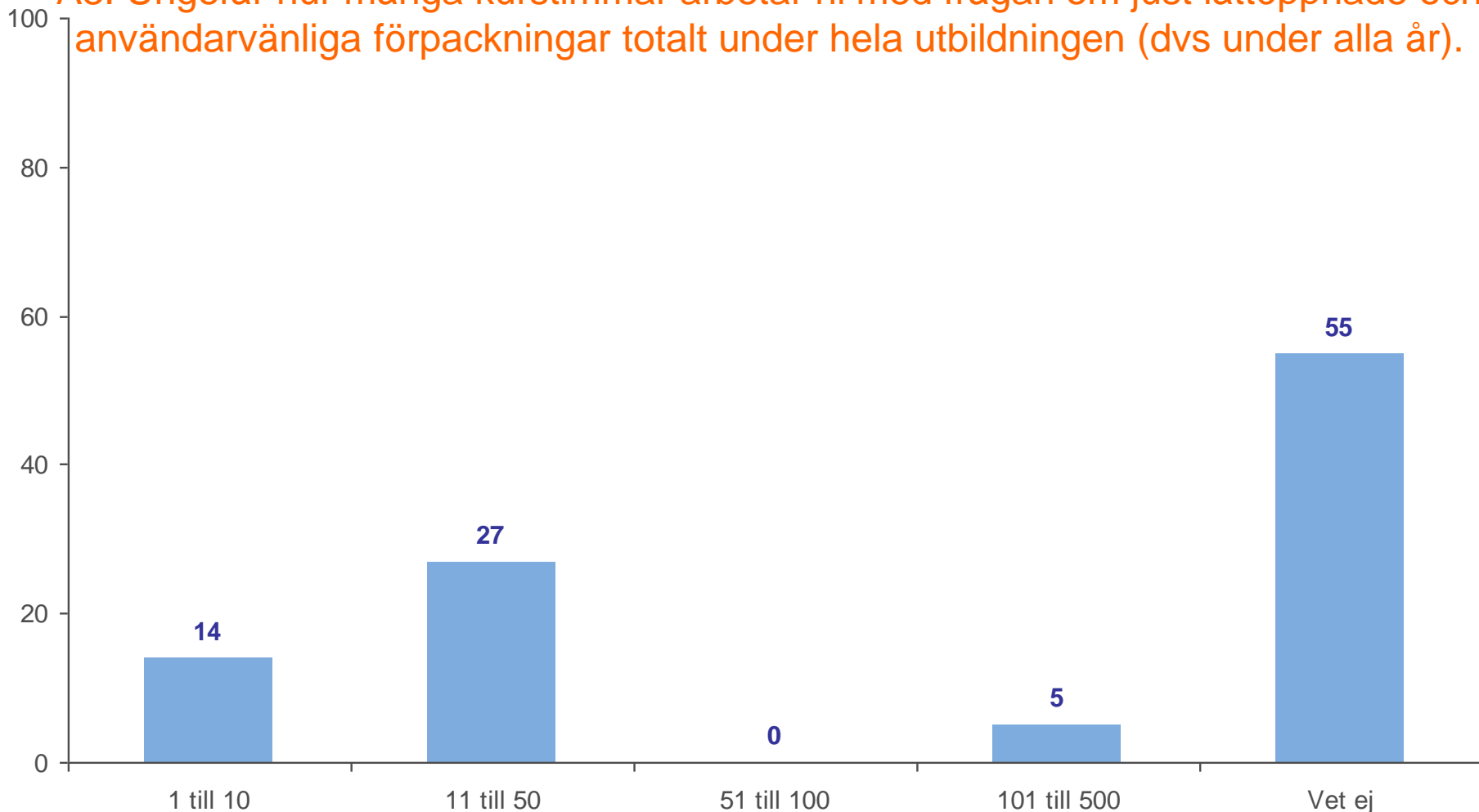
A12. Tror du att ni kommer att lägga in perspektivet i er utbildning?

En svarar ja, tre svarar nej och en svarar vet ej.

Antal kurstimmar som ägnas åt lättöppnade förpackningar

Bas: Undervisar om vad som gör en förpackning lättöppnad, 22

A3. Ungefär hur många kurstimmar arbetar ni med frågan om just lättöppnade och användarvänliga förpackningar totalt under hela utbildningen (dvs under alla år).

Studenterna får själva fundera över och testa vad som gör en förpackning lättöppnad

Bas: Undervisar om vad som gör en förpackning lättöppnad, 22

A4. På vilket sätt arbetar ni med undervisning om lättöppnade och användarvänliga förpackningar? *Öppen*

- Informerar om att behovet finns – föreläser.
- Tas upp i samband med ergonomi.
- Användarstudier eller kontakt med brukare, testar vilka som kan öppna olika typer av förpackningar.
- Elever gör förpackningar och testar/diskuterar dem utifrån perspektivet användarvänligt/lättöppnat.
- Samarbetar med Reumatikerförbundet.
- Jämför olika förpackningar ur perspektivet lättöppnat/användarvänligt.
- Studerar hela förpackningens livslängd, från öppna, återsluta och slänga utifrån perspektivet lättöppnat.

Genom ergonomiundervisningen. Man undervisar om design för alla, att anpassa produkter för alla med olika problem. När man har en förpackning ska man undersöka och ta reda på vilka som inte kan öppna produkten.

Brukarstudier, gör intervjuer, tittar på hur konsumenter gör, har fokusgrupper med reumatiker, läser ergonomi.

Man jämför olika förpackningar, hur gör man denna förpackning mer lättöppnad?

Vi har ett samarbete med Reumatikerförbundet, de kommer hit och hjälper till.

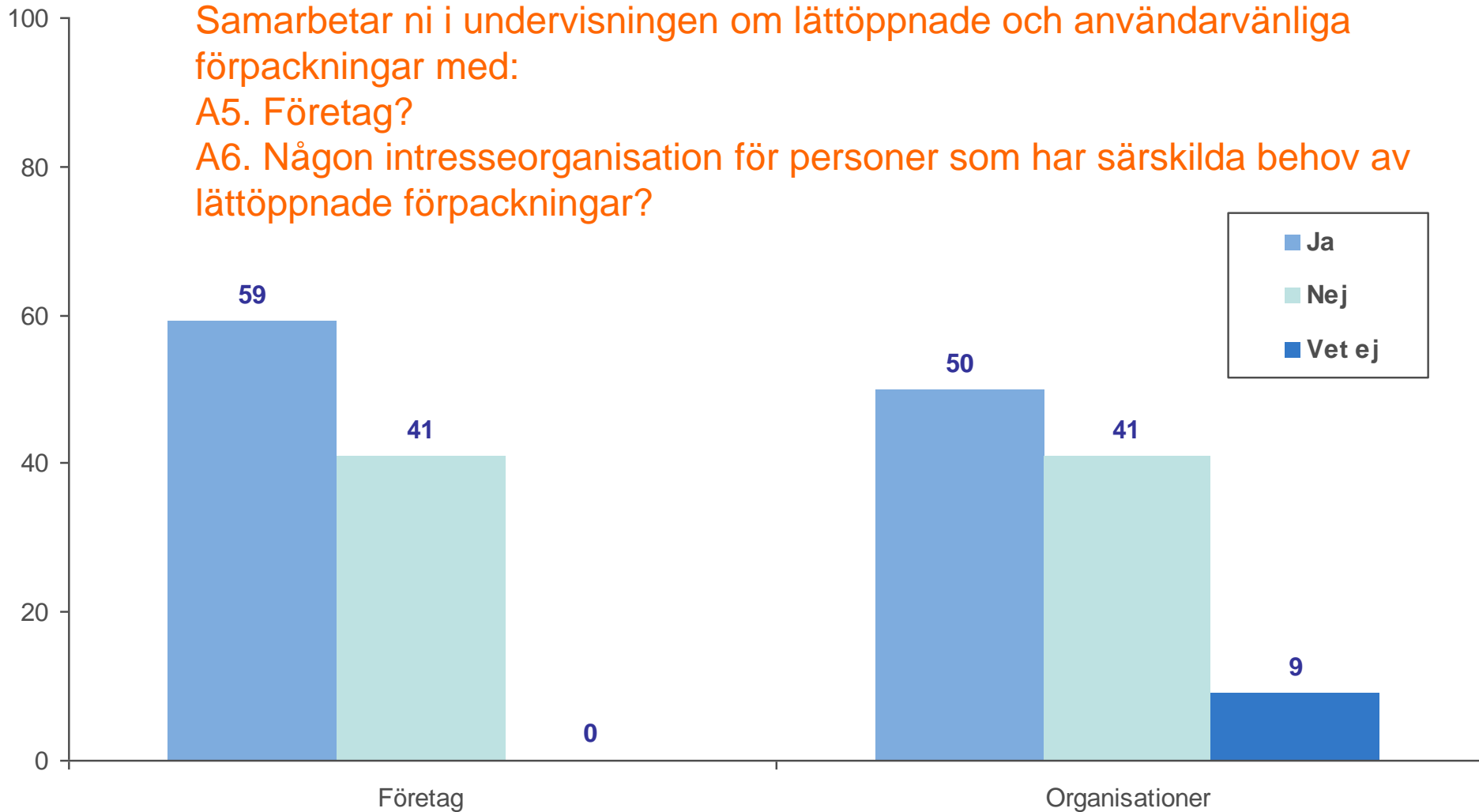
Något fler samarbetar med företag än med organisationer i undervisningen om lättöppnade förpackningar

Bas: Undervisar om vad som gör en förpackning lättöppnad, 22

Samarbetar ni i undervisningen om lättöppnade och användarvänliga förpackningar med:

A5. Företag?

A6. Någon intresseorganisation för personer som har särskilda behov av lättöppnade förpackningar?

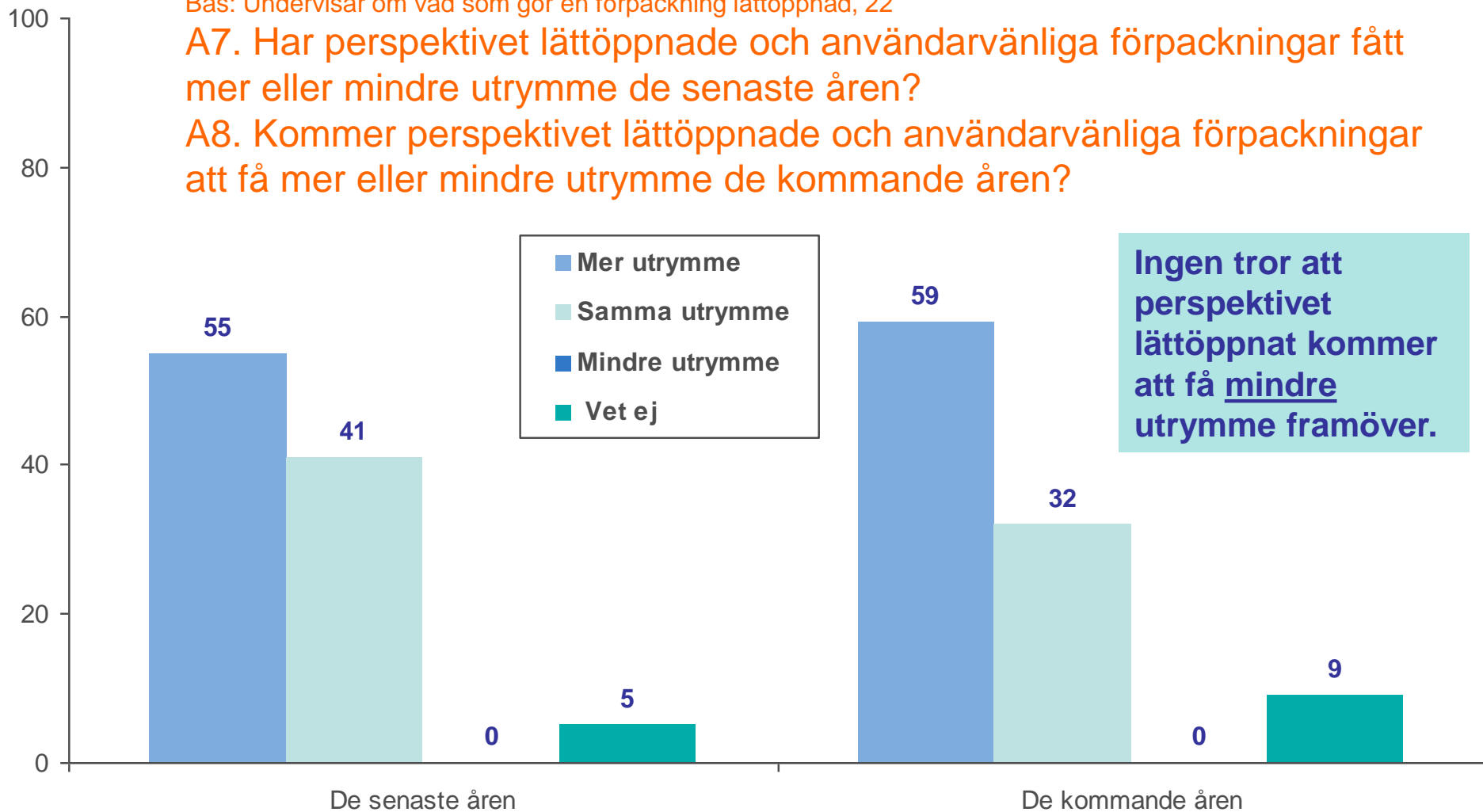

Trenden är att undervisning om lättöppnade förpackningar har fått och kommer att få ökat utrymme

Bas: Undervisar om vad som gör en förpackning lättöppnad, 22

A7. Har perspektivet lättöppnade och användarvänliga förpackningar fått mer eller mindre utrymme de senaste åren?

A8. Kommer perspektivet lättöppnade och användarvänliga förpackningar att få mer eller mindre utrymme de kommande åren?

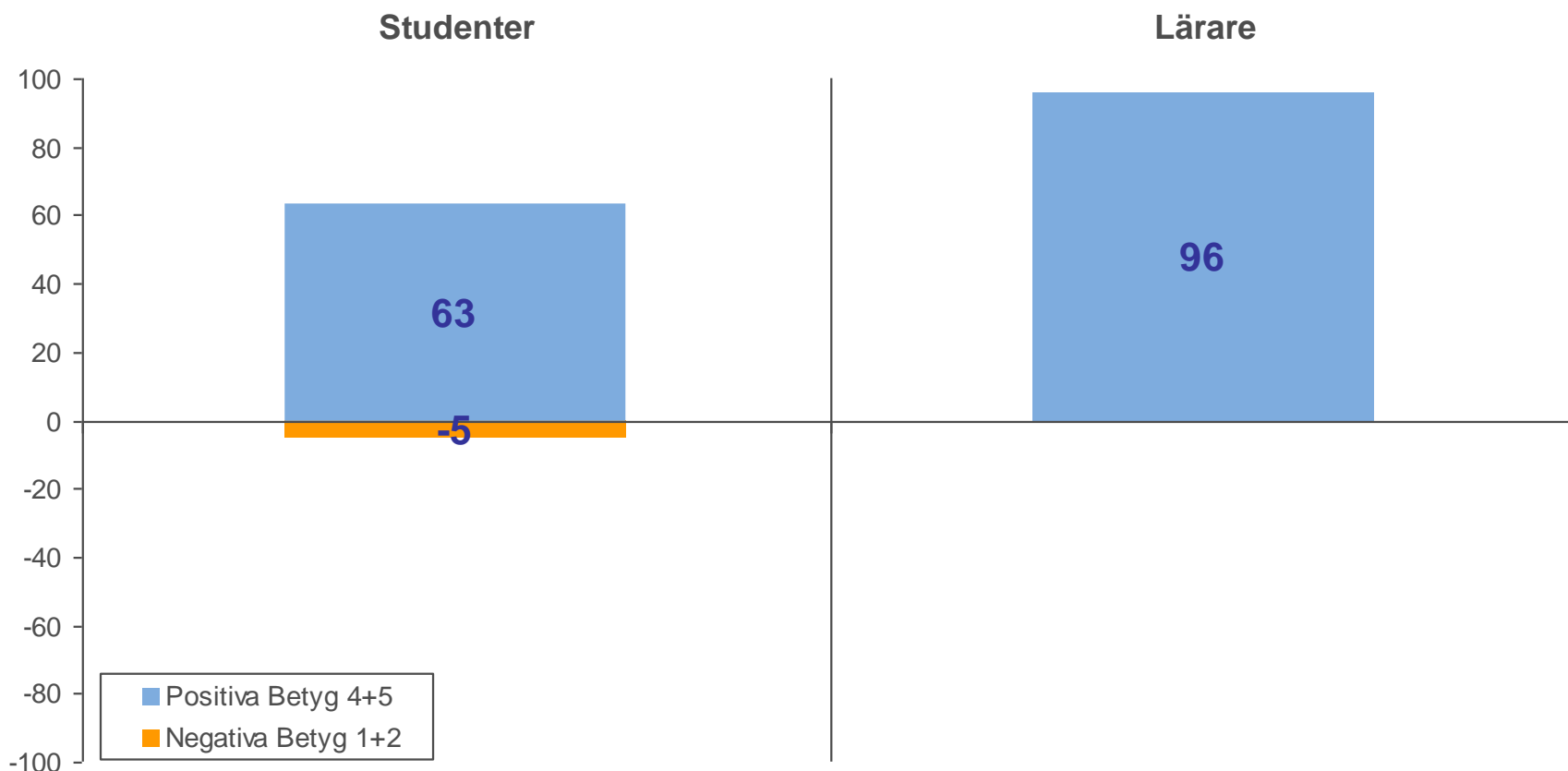

Större intresse för lättöpnade förpackningar bland lärare än bland elever

Bas: Undervisar om vad som gör en förpackning lättöpnad, 22

A9. Hur intressant uppfattas perspektivet av studenterna?

A10. Hur intressant uppfattas perspektivet av lärarna?

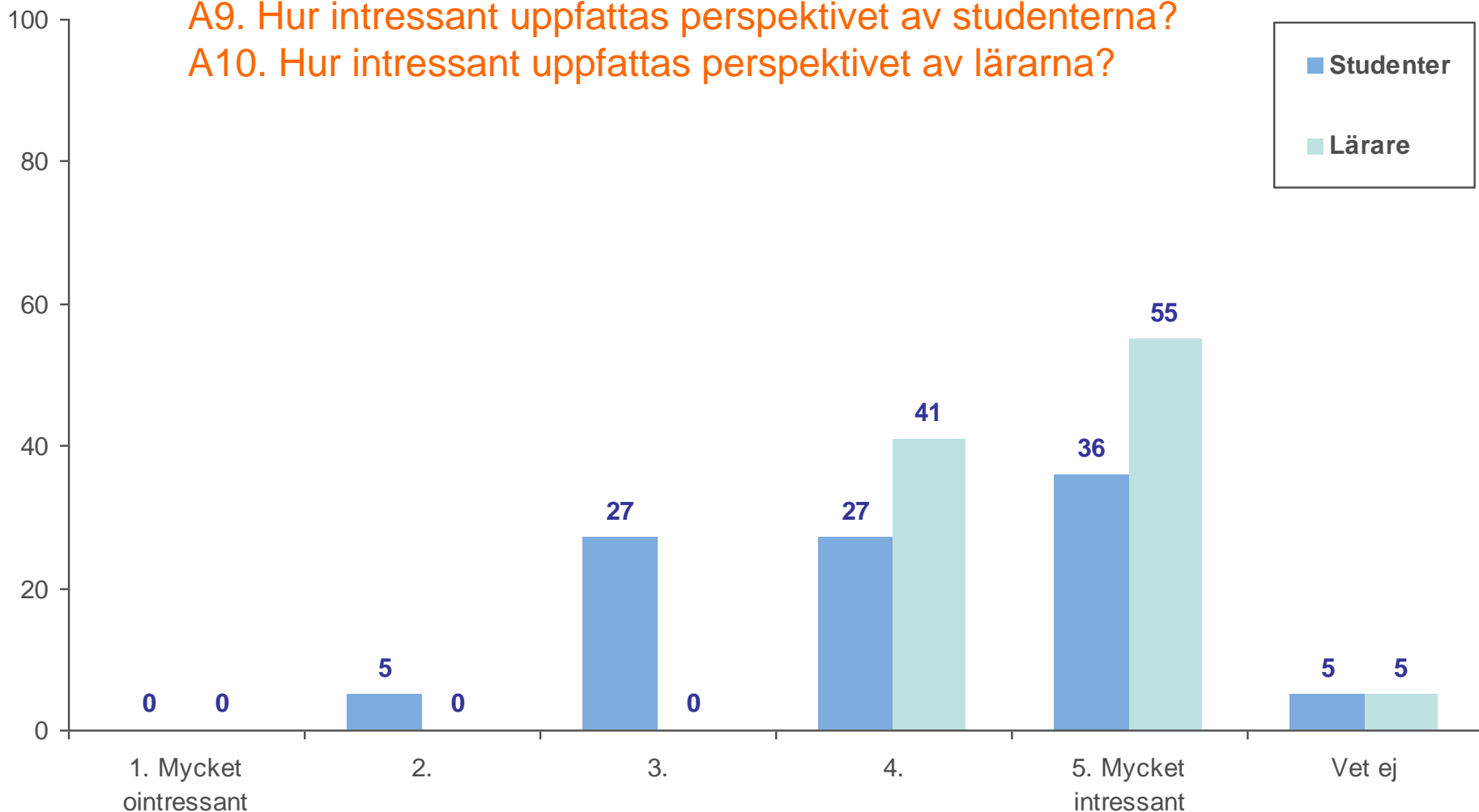

Lättöppnat och användarvänligt uppfattas generellt som ett intressant perspektiv

Bas: Undervisar om vad som gör en förpackning lättöppnad, 22

A9. Hur intressant uppfattas perspektivet av studenterna?

A10. Hur intressant uppfattas perspektivet av lärarna?

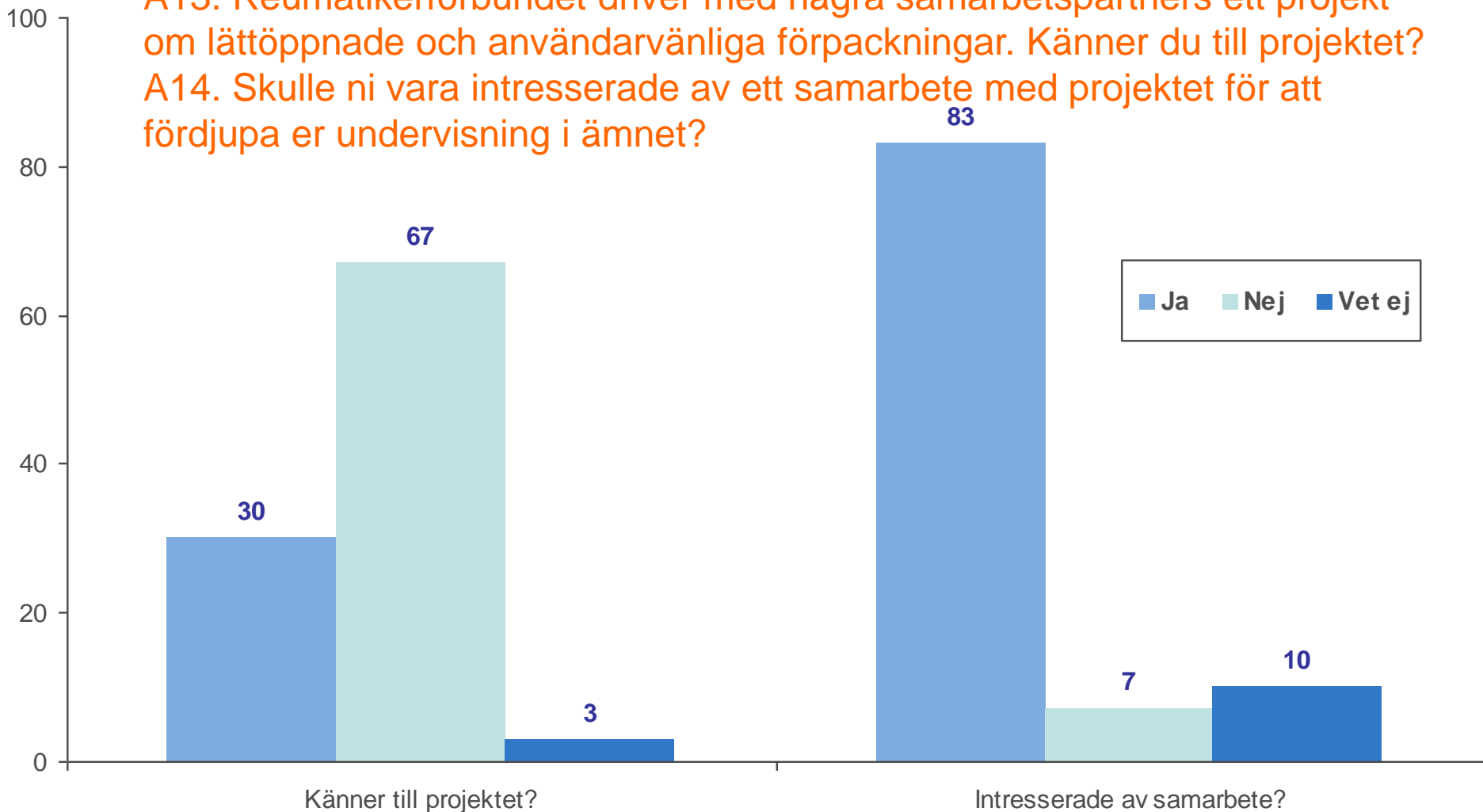

Tre av tio känner till projektet "Lättöppnade förpackningar", åtta av tio är intresserade av ett samarbete

Bas: Undervisar i förpackningsdesign, 30

A13. Reumatikerförbundet driver med några samarbetspartners ett projekt om lättöppnade och användarvänliga förpackningar. Känner du till projektet?

A14. Skulle ni vara intresserade av ett samarbete med projektet för att fördjupa er undervisning i ämnet?

Förväntar sig att projektet kan bistå med kunskap och kontakter

Bas: Intresserade av samarbete med projektet, 25

A15. Vad har ni för förväntningar på att projektet skulle kunna hjälpa er med?

- Öka kunskapen – få hjälp att veta vad man ska tänka på, t ex genom föreläsningar.
- Komma i kontakt med handsvaga personer.
- Bollplank/idéer.

- Tillgång till forskning, användarstudier.
- Få exempel på bra och dåliga förpackningar.
- Tips på ämnen för examensarbeten.

- Få filmmaterial som visar problemen.
- Utvärdering av elevernas förslag.

Vill få information om vad man ska tänka på, hur man ska lösa problemen. Direktkontakt med användarna så att man får direkta synpunkter på de olika problem som finns. Hjälpt att få nya synvinklar.

Att få respons på det man gör och få veta om det är meningsfullt utanför våra väggar.

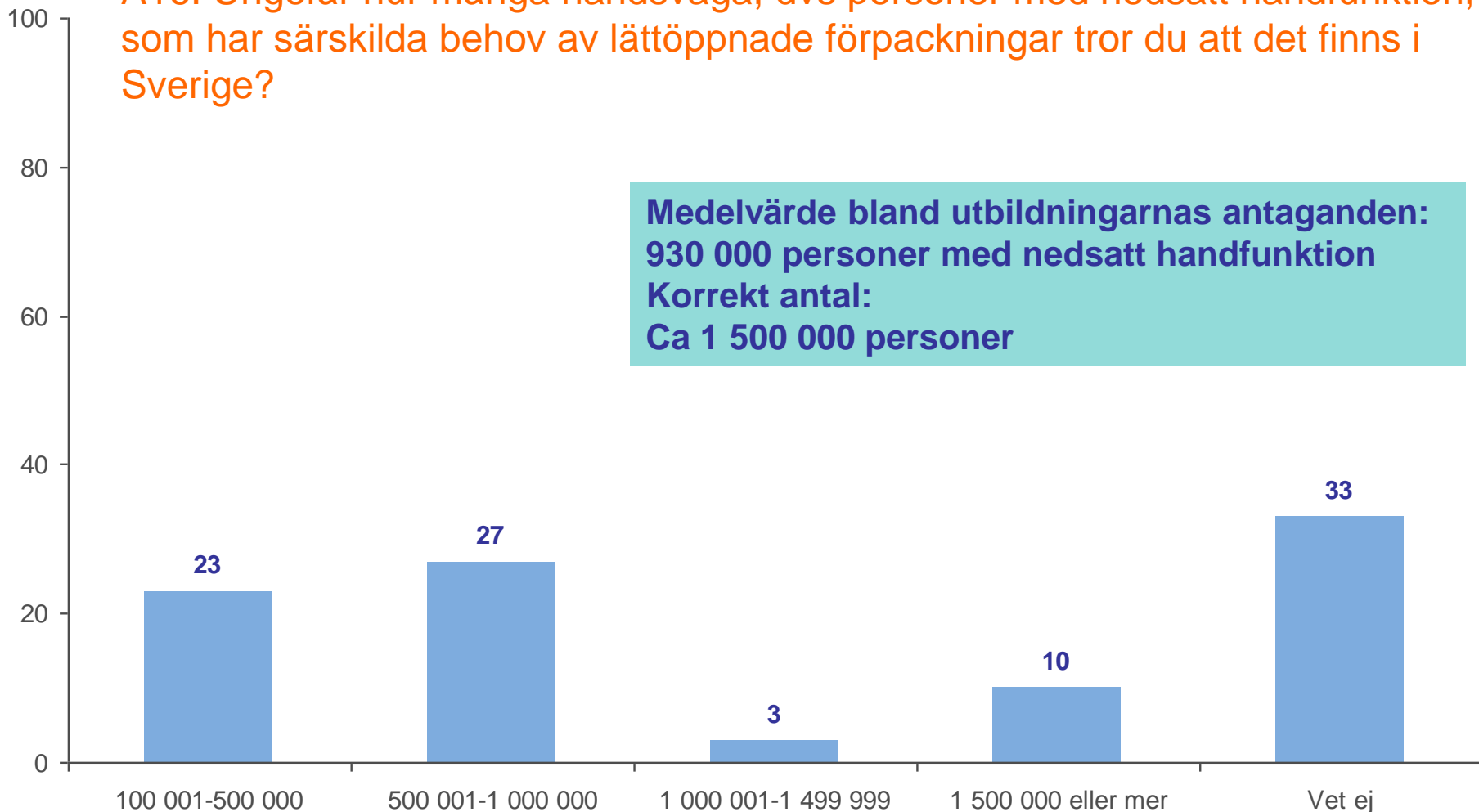
En faktisk problembild att arbeta med. Användarstudier.

Få filmmaterial där man ser personer som har problem med detta, det öppnar vyer. // Få olika förpackningar att testa på.

De utbildningsansvariga underskattar något antalet handsvaga i Sverige

Bas: Undervisar i förpackningsdesign, 30

A16. Ungefär hur många handsvaga, dvs personer med nedsatt handfunktion, som har särskilda behov av lättöppnade förpackningar tror du att det finns i Sverige?

3. Slutsatser

- Perspektivet lättöppnade/användarvänliga förpackningar har en given plats i svenska designutbildningar. Intresset är högt.
  - De utbildningar som inte prioriterar perspektivet förklarar det med att deras fokus ligger på digital/grafisk design snarare än konstruktion – de uppfattar alltså att de arbetar inom områden där perspektivet är mindre relevant.
  - Perspektivet har under de senaste åren fått ökat utrymme i undervisningen och ökningen spås fortsätta under kommande år.
  - En knapp tredjedel av utbildningarna känner tillprojektet ”Lättöppnade förpackningar” och hela 83 % säger sig vara intresserade av ett samarbete.
-
- Detta intresse skapar goda möjligheter för projektet att öka fokus på lättanvända och användarvänliga förpackningar i undervisningen på svenska designutbildningar genom att:
    - Hjälpa utbildningarna att hitta relevant kunskap inom området
    - Fungera som bollplank i undervisningen
    - Förmedla kontakt med handsvaga personer som kan fungera som referenspersoner till utbildningarna.

4. Bakgrundsvariabler

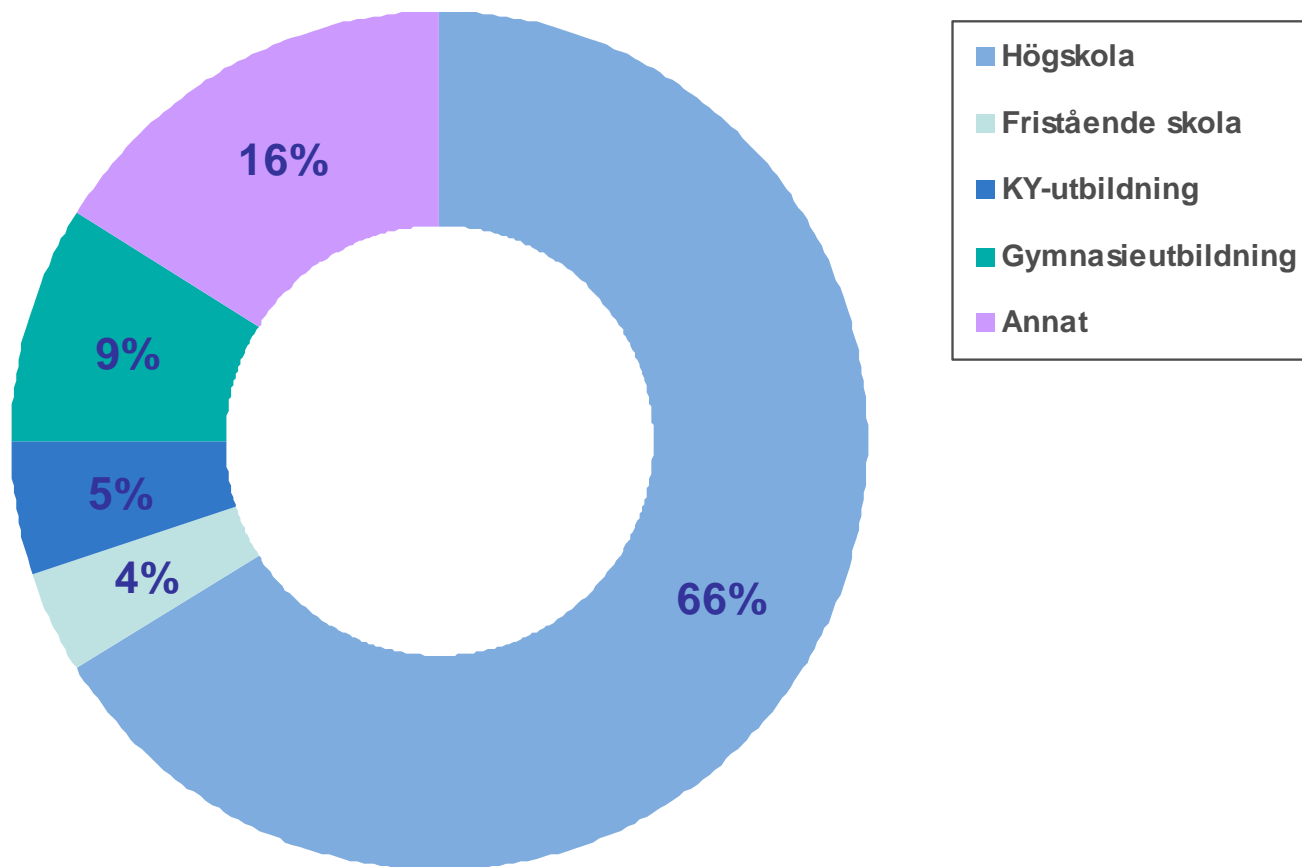

Bakgrundsvariabler

Högskoleutbildningar i majoritet

Bas: Samtliga, 56

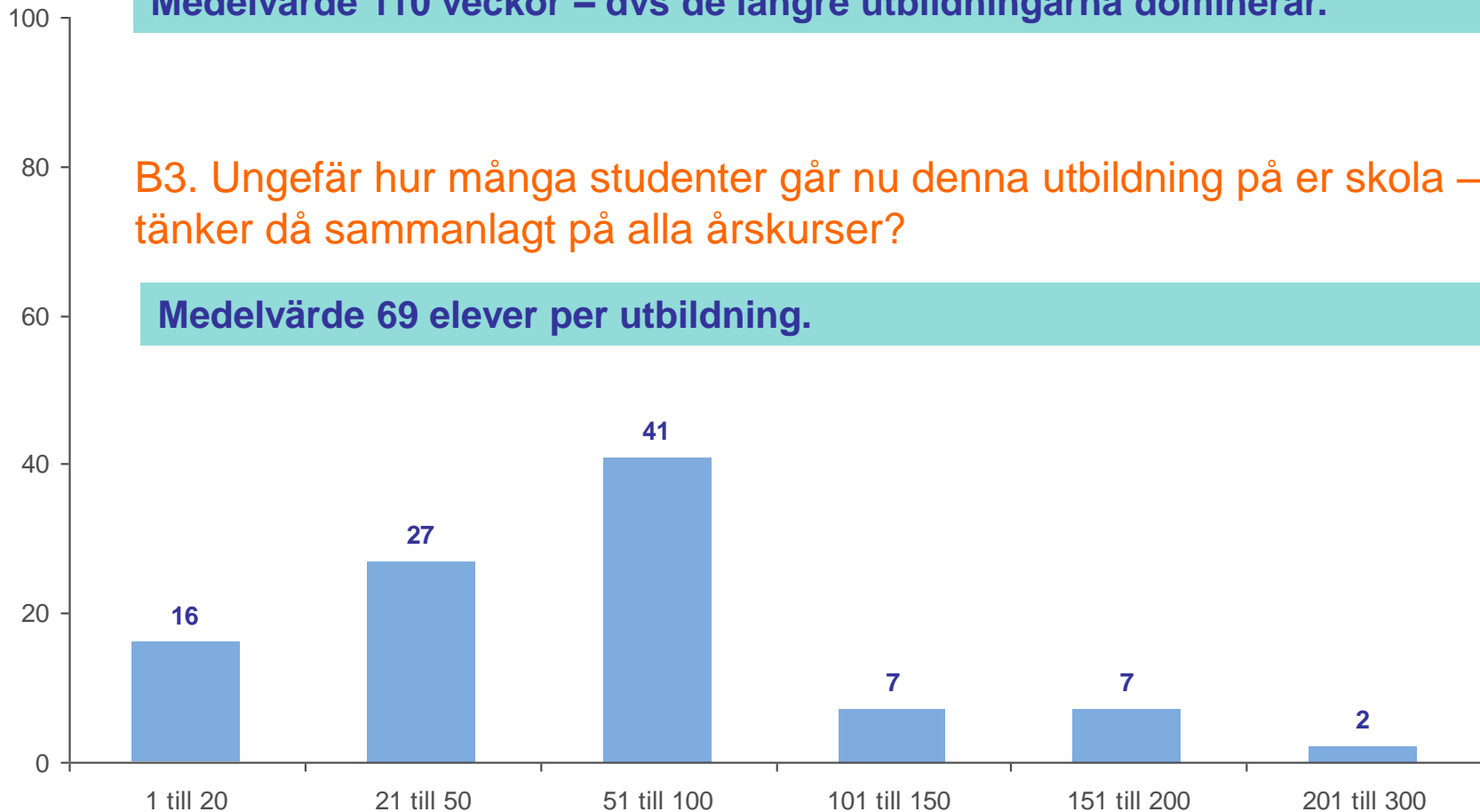
B1. Vad är det för nivå på er utbildning?

Bas: Samtliga, 56

B2. Ungefär hur många veckor är utbildningen sammanlagt?

Medelvärde 110 veckor – dvs de längre utbildningarna dominerar.

B3. Ungefär hur många studenter går nu denna utbildning på er skola – jag tänker då sammanlagt på alla årskurser?

Medelvärde 69 elever per utbildning.

Bilagor